

Bijlage 2

Functiekaart dementie-experten van de regionale expertisecentra dementie

1. Algemene inlichtingen

Functienaam:	Dementie-expert
Rapporteert aan:	Directeur regionaal expertisecentrum dementie
Diens/afdeling:	Regionaal expertisecentrum dementie XXX
Hiërarchische overste:	Directeur regionaal expertisecentrum dementie
Functionele afstemming, kwaliteitsbewaking en deskundigheidsbevordering:	Expertisecentrum Dementie Vlaanderen vzw

2. Organogram

De dementie-expert werkt onder leiding van de directeur verantwoordelijk voor het regionaal expertisecentrum dementie.

3. Doel van de functie

De functieomschrijving van de dementie-expert dient te worden gekaderd binnen het transitieplan dementiekundige basiszorg in het natuurlijk thuismilieu en in het Dementieplan Vlaanderen (2010-2014). De dementie-expert past binnen het streven van de Vlaamse overheid om te werken met een getrapt systeem in de woonzorg waar dementiekundige basiszorgverleners, referentiepersonen en dementie-experten integraal deel van uitmaken.

De dementie-expert is een onafhankelijk specialist die in eerste instantie ondersteuning (via advies over cliëntsituaties, vorming, supervisie of netwerking) biedt aan de referentiepersonen dementie van de woonzorgvoorzieningen. Indien een woonzorgvoorziening niet beschikt over referentiepersonen dementie, dan kunnen de dementiekundige basiszorgverleners ook bij deze dementie-expert terecht. De dementie-

experten kunnen adviseren over de diverse wetgevende kaders (juridisch, financieel,...), bij problematische scharniermomenten in het zorg- en begeleidingsproces en bij specifieke situaties in het dementieproces (bv. extreem gedrag gesteld door de persoon met dementie). Via netwerkvorming, supervisie en het train-de-trainer principe wordt de expertise van de dementie-experten maximaal benut.

De dementie-expert kan ook rechtstreeks specialistisch advies geven aan personen met dementie en hun mantelzorgers zonder evenwel in plaats te treden van de dementiekundige zorgverleners. Evenmin nemen zij de langdurige begeleiding en ondersteuning op.

De geboden expertise is van niet-medische aard, is gebaseerd op wetenschappelijke kennis, klinisch inzicht en deskundigheid en houdt rekening met de autonomie van de persoon met dementie en zijn omgeving. Zij is rechtstreeks of onrechtstreeks gericht op het empoweren van de persoon met dementie en zijn omgeving.

De dementie-expert is functioneel, hiërarchisch, organisatorisch en juridisch ingebed in een door de Vlaamse overheid erkend regionaal expertisecentrum dementie en onderschrijft de opdracht, visie en missie van deze expertisecentra. Hij/zij wordt begeleid en ondersteund door het regionaal expertisecentrum dementie.

Expertisecentrum Dementie Vlaanderen staat in voor de onderlinge afstemming en faciliteert de deskundigheidsbevordering.

Expertisecentrum Dementie Vlaanderen staat mee in voor de kwaliteitsbewaking van de dementie-experten.

De dementie-expert werkt vanuit de autonomie van het regionale expertisecentrum in een loyale complementaire samenwerking en afstemming met ECD-Vlaanderen.

4. Resultaatsgebieden en essentiële activiteiten

- Resultaatsgebied 1: Specialistische informatie- en adviesverstrekking aan referentiepersonen dementie en dementiekundige basiszorgverleners m.b.t. zorg aan personen met dementie en hun omgeving

De dementie-expert informeert en adviseert referentiepersonen dementie en/of dementiekundige basiszorgverleners met betrekking tot individuele cliëntsituaties. De

dementie-expert kan op vraag van de zorgvrager specialistische informatie en advies verlenen bij specifieke situaties in het dementieproces, maar treedt hierbij niet in de plaats van de dementiekundige zorgverleners. Evenmin wordt de begeleiding door de dementie-expert opgenomen. Hij/zij werkt vanuit een empowerende en emancipatorische visie en vanuit contextuele denkkaders.

Activiteiten:

- Hij/zij informeert, adviseert en ondersteunt op cliënt- en groepsniveau vanuit een empowerende visie;
- hij/zij verleent gespecialiseerde psycho-geriatrische adviezen gebaseerd op actuele wetenschappelijke (evidence based practice) bevindingen onder meer vanuit een contextuele visie;
- hij/zij adviseert over de diverse wetgevende kaders (financieel, juridisch, ...), scharniermomenten in het zorg- en begeleidingsproces en bij specifieke situaties in het dementieproces (bv. uitdagend gedrag gesteld door de persoon met dementie);
- hij/zij staat in voor telefonische en digitale bereikbaarheid;
- hij/zij staat in voor de communicatie van relevante informatie naar interne-externe diensten;
- hij/zij bouwt zijn/haar kennis inzake dementie verder uit .

- Resultaatsgebied 2: Coaching van en overleg met referentiepersonen dementie en/of dementiekundige basiszorgverleners

Op vraag van de direct leidinggevende van de woonzorgactoren organiseert de dementie-expert intervisie en coaching van de referentiepersonen dementie en/of dementiekundige basiszorgverleners in de zorgregio waar deze actief is.

De dementie-expert realiseert systematisch overleg tussen referentiepersonen dementie actief in de desbetreffende zorgregio.

Activiteiten:

- Hij/zij organiseert en/of begeleidt intervisies/coaching voor referentiepersonen dementie en/of dementiekundige basiszorgverleners;
- hij/zij suggereert vormingsinitiatieven voor de dementiekundige basiszorgverleners en referentiepersonen dementie in samenspraak met het overlegplatform dementie binnen de zorgregio;
- hij/zij signaleert vanuit coaching en intervisie beleidsaanbevelingen voor de overheid;

- hij/zij initieert en organiseert systematisch overleg tussen referentiepersonen dementie die actief zijn in de desbetreffende zorgregio.

- Resultaatsgebied 3: Faciliteren van en bijdragen tot een multidisciplinaire samenwerking ten behoeve van de cliënt en zijn omgeving met gebruik van de sociale kaart

De dementie-expert draagt bij tot de ontwikkeling van de sociale kaart van de zorgregio teneinde gepast advies en ondersteuning te kunnen verschaffen aan alle betrokkenen. Specifiek wordt van de dementie-expert een bijdrage verwacht in het aanleveren van de gegevens van de referentiepersonen dementie en dementiekundige basised medewerkers actief in desbetreffende zorgregio.

Activiteiten:

- Hij/zij hanteert de sociale kaart;
- hij/zij draagt bij tot de verwezenlijking van de sociale kaart met detaillering tot op het niveau van de zorgbegeleiding binnen de organisaties, dit op gemeentelijk niveau en onder verantwoordelijkheid van de SEL;
- hij/zij is samen met de SEL verantwoordelijk voor de uitbouw van en actieve deelname aan het overlegplatform(s) dementie van de zorgregio('s);
- hij/zij werkt nauw samen met andere disciplines, onderhoudt contacten met relevante hulpverleners en vormt de verbinding tussen deze zorgverleners in het belang van de cliënt en diens omgeving.

- Resultaatsgebied 4: Eigen deskundigheidsbevordering

De dementie-expert is in samenspraak met zijn direct leidinggevende verantwoordelijk voor de eigen vorming, opleiding en ontplooiing van zijn expertise teneinde up to date te blijven met betrekking tot de diverse aspecten, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, gelinkt aan dementiezorg en –begeleiding.

Activiteiten:

- Hij/zij neemt actief deel aan vormings- en opleidingsprogramma's die de specialistische functie inhoudelijk mogelijk maken;
- hij/zij volgt de literatuur op de voet en laat zich inspireren door de inzichten van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen.

- Resultaatsgebied 5: Registratie

De dementie-expert registreert de diverse ontvangen vragen teneinde een zicht te krijgen op de evolutie van het aantal en de aard van de gestelde vragen. Niet beantwoorde vragen worden eveneens genoteerd.

Activiteiten:

- Hij/zij werkt met een intern afgestemd registratiedocument;
- Hij/zij registreert de informatie- en de adviesvragen m.b.t. cliëntsituaties;
- hij/zij registreert de gestelde vragen naar de interventies per doelgroep;
- hij/zij houdt de nodige registratie ter beschikking van het regionaal expertisecentrum dementie, het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de Vlaamse overheid¹.

¹ Vlaamse Regering: Kabinet van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen. *Transitieplan 'Dementiekundige basiszorg in het natuurlijk thuismilieu'*. Brussel, Vlaamse Regering, 2014. (niet-gepubliceerde cursus)